

חַוִּיא בִישָׂא וְהוּהּ אָזִיל קַמֵּייהוּ וְלֹא יִכִּיל לְשַׁלְטָאָה בְּהוּ,
 בְּגִין דְּהוּוּ יִשְׂרָאֵל מְזֻדְרָזִין כְּלָהוּ בְּחִגְרֵוּ מְזִינָן וְלֹא יִכִּיל
 הֵהוּא נַחֲשׁ לְשַׁלְטָאָה בְּהוּ. וְכִיּוֹן דְּאָמַר לְמֹשֶׁה (שְׁמוֹת לג)
 וְעַתָּה הוֹרֵד עֲדִיךָ מֵעֲלֶיךָ, אֲתִיּוּב רְשׁוֹ לְהֵאֵי נַחֲשׁ
 לְשַׁלְטָאָה עֲלֵייהוּ.

תָּא חַוִּי, מַה כְּתִיב, (שְׁמוֹת לג) וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
 עֲדֵימָה מֵהַר חֶרֶב. וַיִּתְנַצְּלוּ וַיִּנְצְלוּ מִבְּעֵי לֵיהּ. אֶלֹא
 וַיִּתְנַצְּלוּ עַל יַד דְּאַחְרָא בְּגִין דְּאֲתִיּוּב רְשׁוֹ לְנַחֲשׁ
 לְשַׁלְטָאָה. אֶת עֲדֵימָה מֵהַר חֶרֶב דְּקִבְלוּ מִטּוֹרָא דְּחֶרֶב כַּד
 אֲתִיּוּב אֹרִייתָא לְיִשְׂרָאֵל.

אָמַר רַבִּי חַוִּיא נַח דְּהוּהּ צַדִּיק אֲמַאי לָא הוּהּ בְּטִיל
 מוֹתָא מֵעֲלָמָא. אֶלֹא בְּגִין דְּעַד לָא סִלְקַת זִוְהָמָא
 מֵעֲלָמָא. וְעוֹד דְּאֲנֹן לָא הוּוּ מְהִימְנִין בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא וְכָלְהוּ אַחֲדָן בְּטָרְפֵי אֵילָנָא לְתַתָּא וּמִתְלַבְּשָׁן בְּרוּחַ
 מְסֻבָּא. וְתוּ לְבַתֵּר אוֹסְפוּ לְמַחֲטֵי וּלְמַהֲךְ בַּתֵּר יֵצֵר הָרַע
 כַּד בְּקַדְמִיתָא.. וְאוֹרִייתָא קַדִּישָׁא דְּאִיהֵי אֵילָנָא דְּחַוִּי
 אֶפְתִּי לָא נַחֲתִית לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאַרְעָא. וְתוּ דְּאִיהוּ
 אֲמֻשִׁיךְ לֵיהּ בְּעֲלָמָא לְבַתֵּר דְּכְתִיב וַיִּשְׁתַּ מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכַּר
 וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ אֶהְלֵה וְהָא אֲתָמַר.

עַד דְּהוּוּ אָזְלֵי, חָמוּ חַד יוֹדָאי דְּהוּהּ אֲתֵי. אָמַר רַבִּי יוֹסִי
 הָאֵי בַר נֶשׁ יוֹדָאי אִיהוּ וְאֲתַחֲזִי. כַּד מָטָא גַבְיִיהוּ

שְׂאִילוֹ לִיָּהּ. אָמַר לוֹן שְׁלִיחָא דְּמִצְוָה אָנָּא. דִּהָא אָנָּן
 דִּיִּירִי בְּכַפֵּר דְּרָאמִין, וּמְטִי זְמַנָּא דְּחַג, וְאָנָּן צְרִיכִין לְוֹלָב
 וְזִינִין דְּעַמִּיָּה, וְאָנָּא אָזִיל לְקַטְעָא לוֹן לְמִצְוָה. אָזִלוּ
 כְּחֻדָּא. אָמַר לְהוּ הָהוּא יוֹדָאי הֵינִי אַרְבַּע מִינִין דְּלוֹלָב
 דְּבִכְלָהוּ אַתָּאן לְרַצְוִי עֲלָמָא ^(ב"א) (עַל מִיָּא) שְׂמַעְתוֹן
 אֲמַאי אָנָּן צְרִיכִין לוֹן בְּחַג. אָמַר לִיָּהּ כְּבָר אַתְּעֵרוּ בְּהוּ
 חֲבַרְיָא. אָבֵל אֵי מְלָה חֻדְתָּא אִיהוּ תְּחוּת יְדָךְ אִימָא לָהּ.
 אָמַר לוֹן וְדָאי הָהוּא אַתְר דְּאָנָּן דִּיִּירִי בֵּיהּ הוּא זְעִיר
 וְכֻלְהוּ עָסְקִי בְּאוּרִיָּתָא. וְאִית עֲלֵן צוּרְבָא מֵרַבָּנָן
 רַבִּי יִצְחָק בַּר יוֹסִי מַחוּזָאָה שְׁמִיָּה. וּבְכָל יוֹמָא וְיוֹמָא אָמַר
 לָן מְלִין חֻדְתִּין בְּאוּרִיָּתָא. וְאָמַר דִּהָא בְּחַג זְמַנָּא הוּא
 לְשִׁלְטָאָה. (יִשְׂרָאֵל שְׁלִיטִין בְּהָהוּא זְמַנָּא, וְנִקְיִטְנָא לְוֹלָב דְּמַתְחֻזִי דְּאָנָּן נְצִיחָנָא עַלְיָהּוּ

עַל כָּל אַנּוּן דְּאִקְרוּן דְּמִן הָעַם וְלְשִׁלְטָאָה עַלְיָהּוּ) (אֲזִי עֵבֶר עַל נִפְשָׁנוּ הַמִּים הַזֵּדוֹנִים בְּרוּךְ

יְיָ שְׁלֵא נִתְנָנוּ טָרַף לְשִׁנְיָהֶם. וְכִי אִית שְׁנַיִם לַמִּים, אֶלְא) (ס"א דְּכָל אַנּוּן רַבְרַבִּין)
 אַנּוּן שְׂאָר עַמִּין. אַנּוּן רַבְרַבִּין מִמֶּנּוּן עַל שְׂאָר עַמִּין
 עוֹבְדֵי עֲבוּדַת כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת וּמַתְבָּרְכָאן מִסְטְרִיָּהּוּ
 דִּישְׂרָאֵל וְקָרִינָן לוֹן מִים הַזֵּדוֹנִים. כְּמָא דְּאִתְּ אָמַר,
 תְּהִלִּים קַבֵּד) הַמִּים הַזֵּדוֹנִים.

וּבְגִין לְשִׁלְטָאָה עַלְיָהּוּ אַתִּינָא בְּרֻזָא דְּשְׂמָא קְדִישָׁא
 בְּאַנּוּן אַרְבַּע מִינִין שְׂבִלְוֹלָב לְרַצְוִי לִיָּהּ לְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא ^(עַלְיָהּוּ) וְלְשִׁלְטָאָה ^(דף טו ע"א) עַלְיָהּוּ בְּרֻזָא דְּשְׂמָא

קְדִישָׁא. וְלֹאֲתַעְרָא עֲלֵן מֵיִן קְדִישִׁין לְנִסְכָּא עַל גְּבִי
מִדְּבַחָא.

תּוֹ אָמַר לֹון בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֲתַעְרוּתָא קְדַמָּא אִיהוּ
בְּעֵלְמָא. מֵאֵי אֲתַעְרוּתָא קְדַמָּא. דָּא בֵּי דִינָא
דְּלַתָּתָא (נ"א דָּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה מִמֶּשׁ) דְּאֲתַעַר לְמִידָן עֵלְמָא.
וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְתִיב עַל עֵלְמָא בְּדִינָא וְדֵאִין עֵלְמָא.
וְשִׁלְטָא הֵאֵי בֵּי דִינָא לְמִידָן עֵלְמָא, עַד יוֹמָא דְּכַפּוּרֵי
דְּנַהְרִין אֲנַפְהָא, וְלֹא אֲשַׁתְּכַח חוּיָא דְּלְטוּרָא
בְּעֵלְמָא. דְּאִיהוּ אֲתַעֲסַק בְּמָה דְּאֲתִיִּן לִיהּ הֵהוּא שְׁעִיר
דְּאִיהוּ מְסֻטְרָא דְּרוּחַ מְסֻאָבָא כְּדָקָא חֲזִי לִיהּ. וּבְגִין
דְּאֲתַעֲסַק בְּהֵהוּא שְׁעִיר לָא קָרִיב לְמִקְדָּשָׁא.

וְשְׁעִיר דָּא כְּהֵהוּא שְׁעִיר דְּרֹאשׁ חֲדָשׁ דְּאֲתַעֲסַק בֵּיהּ
וְאֲנַהְירוּ אֲנַפְהָא דְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה (נ"א כֶּף בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה) (נ"א

אֲנַהְירוּ) (אֲנַפּוּי דְּמִקְדָּשָׁא). וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל כָּלְהוּ מִשְׁכַּחֲתִין רַחֲמֵי
קַמֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאֲתַעֲבַר חוּבֵייהוּ. וְרֹזָא חֲדָא אָמַר
לֹון וְלֹא אֲתִיִּיב רְשׁוֹ לְגַלְאָה בַר לְחִסְדֵי קְדִישִׁין
עֲלִיוֹנִין חֲפִימִין. אָמַר רַבִּי יוֹסִי מֵאֵן אִיהוּ. אָמַר לֹון עַד
לָא בְּדִיקָנָא בְּכוּ.

אֲזֵלוּ. לְבַתֵּר אָמַר לֹון. כַּד סִיְהָרָא אֲתַקְרִיבַת בְּשִׁמְשָׁא.
אֲתַעַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סְטְרָא דְּצַפּוֹן וְאֲחִיד בַּהּ
בְּרַחֲמֵי וּמְשִׁיךְ לָהּ לְגַבֵּיהּ, וְדְרוּם אֲתַעַר מְסֻטְרָא אַחֲרָא.

וְסִיְהָרָא סְלָקָא וּמִתְחַבְּרָא בְּמִזְרַח. וְכִדִּין יִנְקָא מִתְרִין
 סְטְרִין וְנִטְיִלַת בְּרָכָאן בְּחֲשָׁאֵי, וְכִדִּין אֶתְבְּרָא סִיְהָרָא
 וְאֶתְמַלְיָא. וְהָכָא אֶתְקַרִּיבַת אֶתְתָּא בְּבַעֲלָהּ.

כְּמָה דְאִית רְזָא דִּיּוֹקְנָא שִׁיפִי (נ"א בְּתִיקוּנֵי דְשִׁיפִי) דְאָדָם
 וְתִיקוּנֵי. הָכִי נִמִּי אִית (נ"א אִיהוּ) רְזָא דִּיּוֹקְנָא
 דְשִׁיפִי נּוֹקְבָא וְתִקּוּנֵי דְנוֹקְבָא. וְכֹלָא פְּרִישׁ בְּגוּוֹן. הָכִי
 נִמִּי אִית לְעִילָא (ד"א מָאן) אַחִיד בְּהָ וְאֶתְעַר לְקַבֵּל
 בְּרַחֲמֵי הָכִי נִמִּי אִית לְתַתָּא רְזָא וְתִקּוּנָא דְאָדָם תַּתָּא
 אַחֲרָא תַּחוֹת סִיְהָרָא (ד"א וְתִקּוּנָא דְנוֹקְבָא).

כְּמָה דְדְרוּעָא שְׂמַאלָא (תשׂא קצד ב, פְּקוּדֵי רִלְג ב) לְעִילָא אַחִיד
 בְּהָ וְאֶתְעַר לְקַבֵּל בְּרַחֲמֵי. הָכִי נִמִּי אִית לְתַתָּא.

(וְוִי הָעֲמוּנִים כְּלָהוּ קִימֵי שִׁיפִין לְאֶתְאֲחָדָא דָּא בְּדָא וְלְאֶתְקֶשְׂרָא דָּא בְּדָא קֶשְׂרֵי מְהִימְנוּתָא
 סְטְרָא דְקְדוּשָׁא מְסֻטְרָא דְרוּחַ מְסַאָבָא דְאִיהוּ רְזָא דְנַחֲשׁ לְתַתָּא). הָאִי נַחֲשׁ אִיהוּ
 דְרוּעָא שְׂמַאלָא דְרוּחַ מְסַאָבָא. וְאַחִיד בֵּיהּ מָאן דְרַכִּיב
 בֵּיהּ וְקָרְבָא לְגַבֵּי דְסִיְהָרָא וּמְשִׁיךְ לָהּ בֵּינֵיהּוּ נ"א
 בְּדַבִּיקוּ דְקוּטְפָא וְאַסְתַּאֲבַת.

וְכִדִּין יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא מְקַרְבִּין שְׁעִיר. וְהָהוּא נַחֲשׁ
 אֶתְמִשְׁךְ אֲבַתְרִיהּ דְהָהוּא שְׁעִיר. וְסִיְהָרָא
 אֶתְדַכִּיֵּאת וְסִלְקַאת לְעִילָא וְאֶתְקֶשְׂרַת לְעִילָא
 לְאֶתְבְּרָא. וְנִהִירִין אֲנַפְהָא מֵהּ דְאֶתְחַשְׁכַת לְתַתָּא.
 כִּדִּין הָכָא בְּיוֹמָא דְכַפּוּרֵי כִּיּוֹן דְהָהוּא חוּיָא בִּישָׂא

אַתְּעֶסֶק בְּהוּא שְׁעִיר. סִיְהָרָא אַתְּפְרֻשֵׁת מְנִיָּה וְאַתְּעֶסֶקַת
 (בְּיִשְׂרָאֵל) לְאוֹלָפָא עֲלֵייהוּ סְנִיגוּרִיא וְסוֹכְכַת עֲלֵייהוּ כְּאַמָּא
 עַל בְּנִין. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרִיךְ לֹון מְלַעֲיֵלָא וּמְחִיל
 לֹון.

לְבַתֵּר יִשְׂרָאֵל כַּד מָטוּ לַחַג מִתְעָרִי סְטָרָא דִּימִינָא
 לְעֵילָא. בְּגִין דִּיתְקַשְׁר בֵּיה סִיְהָרָא וְיִתְנַהֲרוּ
 אֲנַפְהָא כַּדְקָא חֲזִי. וְכַדִּין פְּלַגַת (יְהִב) חוּלְקָא דְבִרְכָאן לְכָל
 אַנּוּן מְמַנָּן דְלִתְתָא דִּיתְעֶסְקוּן בְּחוּלְקָהוּן. וְלֹא יִיתוּן
 לִיְנָקָא וְלִקְרָבָא בְּסְטָרָא דְחוּלְקָהוּן דִּישְׂרָאֵל.

כְּגוּוּנָא דָא לִתְתָא כַּד שָׂאָר עֲמִין אַתְּבְּרָכוּן. כְּלָהוּן אַנּוּן
 מִתְעֶסְקִין בְּאַחְסַנַת חוּלְקָהוּן. וְלֹא הוּוּ אַתְיִין
 לְאַתְעֶרְבָא בְּהַדִּייהוּ דִּישְׂרָאֵל וְלַחְמָדָא חוּלְקָא אַחְסַנְתִּיהוּן.
 וּבְגִין כֶּךָ יִשְׂרָאֵל אַנּוּן מְשַׁכִּין בְּרְכָאן לְכָל אַנּוּן מְמַנָּן
 בְּגִין דִּיתְעֶסְקוּן בְּחוּלְקָהוּן וְלֹא יִתְעֶרְבוּן בְּהַדִּייהוּ.

וְכַד סִיְהָרָא אַתְמְלִי בְּרְכָאן לְעֵילָא כַּדְקָא יְאוּת. יִשְׂרָאֵל
 אַתְיִין וְיִנְקִין מִינָה בְּלַחוּדִייהוּ. וְעַל דָּא כְּתִיב (בְּמִדְבָר
 כּט) בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לָכֶם. מֵאֵי עֲצַרְתָּ, כְּתַרְגוּמוֹ
 כְּנִישׁוֹ. כָּל מַה דְכְנִישׁוֹ מֵאַנּוּן בְּרְכָאן עֲלֵאִין. לָא יִנְקִין
 מְנִיָּה עֲמִין אַחְרָנִין בַּר יִשְׂרָאֵל בְּלַחוּדִייהוּ. וּבְגִין כֶּךָ
 כְּתִיב עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לָכֶם. לָכֶם וְלֹא לְשָׂאָר עֲמִין. לָכֶם וְלֹא
 לְשָׂאָר מְמַנָּן.

וְעַל דָּא אַנּוּן מְרַצִּין עַל הַמַּיִם לְמִיּהָב לֹוֹן חוּלֵק בְּרַכָּאן
 דִּיתְעַסְקוֹן בֵּיהּ. וְלֹא יִתְעַרְבוּן לְבַתַּר בְּחֻדוֹתָא
 דִּישְׂרָאֵל כַּד יִנְקִין בְּרַכָּאן עֲלָאִין. וְעַל הַהוּא יוֹמָא כְּתִיב
 הוֹדִי לִי וְאֲנִי לוֹ. דְּלֹא אֶתְעַרְב אֹחֲרָא בַּהֲדָן.

לְמַלְכָּא דְזֻמַּן רְחִימוּי בְּסַעוּדַתָּא עֲלָאָה דְעֵבִיד לִיה
 לְיוֹמָא רְשִׁימָא. הָא רְחִימוּי דְמַלְכָּא יִדַע

דְּמַלְכָּא (דף טו ע"ב) אֶתְרַעֵי בֵּיהּ. אֲמַר מַלְכָּא הַשְּׂתָא אֲנָא בְּעֵי
 לְמַחְדֵּי עִם רְחִימָאִי. וְדַחִילָנָא דְכַד אֲנָא בְּסַעוּדַתָּא עִם
 רְחִימָאִי יַעֲלוֹן כָּל אַנּוּן קַסְטוּרִי מִמֶּנּוּן וִיתִיבוֹן עֲמָנָא
 לְפַתוּרָא לְמַסַּעַד סַעוּדַתָּא דְחֻדוּהָ עִם רְחִימָאִי. מָה עֵבִיד
 אֶקְדִּים הַהוּא רְחִימוּי קוּסְטוּרִין דִּירוּקִי וּבְשָׂרָא דְתוּרִי
 וְאֶקְרִיב קַמִּיּהוּ דְאַנּוּן קַסְטוּרִי מִמֶּנּוּן לְמִיכָל. לְבַתַּר יִתִּיב
 מַלְכָּא עִם רְחִימוּי לְהַהִיא סַעוּדַתָּא עֲלָאָה מְכָל עֵדוּנִין
 דְעֲלָמָא. וּבַעוּד דְאִיהוּ בְּלַחֲוֹדוּי עִם מַלְכָּא שְׂאִיל לִיה כָּל
 צְרַכּוּי וְיַהִיב לִיה. וְאַחְדֵּי מַלְכָּא עִם רְחִימוּי בְּלַחֲוֹדוּהִי
 וְלֹא אֶתְעַרְבִין אַחֲרָנִין בִּינֵייהוּ. כֶּף יִשְׂרָאֵל עִם קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. בְּגִין כֶּף כְּתִיב בַּיּוֹם הַשְּׂמִינִי עֲצַרְת תַּהֲיָה
 לָכֶם.

אֲמַרוּ רַבֵּי יוֹסִי וְרַבֵּי חֲזִיא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְקִין
 אֹרְחָא קַמֶּן. וְכַאִין אַנּוּן דְמַשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִייתָא.
 אֲתִי נְשַׁקּוּהוּ. קָרָא עֲלֵיהּ רַבֵּי יוֹסִי (ישעיה נד) וְכָל בְּנֵיךְ

לְמוֹדֵי יי וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיךְ. כִּד מָטוּ בִּי חֶקֶל יִתִּיבוּ. אָמַר
 הֵהוּא בַר נֶשׁ מֵאֵי שְׁנָא דְכְּתִיב, (בראשית יט) וַיִּי הַמְטִיר עַל
 סְדוֹם וְעַל עֲמוֹרָה וְגו'. (גדפס בפקודי רכז ב) וּמֵאֵי שְׁנָא בְּטוֹפְנָא
 דְּכְּתִיב אֱלֹהִים אֱלֹהִים בְּכָל אֲתַר. (אמאי) וְלֹא כְּתִיב וַיִּי
 (בכלא).

אֱלֹא תַנִּינן בְּכָל אֲתַר דְּכְּתִיב וַיִּי הוּא וּבֵית דִּינּוּ. אֱלֹהִים
 סָתָם דִּינָא בְּלַחֲדוּי. אֱלֹא בְּסְדוֹם אֲתַעְבִּיד דִּינָא
 וְלֹא לְשִׁיצָאָה עֲלֵמָא. וּבְגִין כֶּךָ אֲתַעְרַב אִיהוּ בְּהַדֵּי דִינָא.
 אֲבַל בְּטוֹפְנָא כָּל עֲלֵמָא שְׂצִי וְכָל אַנּוּן דְּאֲשַׁתְּכַחוּ (נ"א
 בְּלַחֲדוּי) בְּעֲלֵמָא.

וְאִי תִימָא (ד"א דְּהָא) נַח וּדְעַמִּיה (ד"א אֲשַׁתְּזִיבוּ). (נ"א דְּהָא)
 סָתָם מְעִינָא הוּהוּ דְּלֹא אֲתַחְזִי. וְעַל דָּא כָּל מַה
 דְּאֲשַׁתְּכַח בְּעֲלֵמָא שְׂצִי לִיהּ. וְעַל דָּא וַיִּי בְּאֲתַגְלִיא וְלֹא
 שְׂצִי כְּלֵא. אֱלֹהִים בְּעֵי סְתִימוּ וּבְעֵי לְאֲסַתְּמָרָא דְּהָא כְּלֵא
 שְׂצִי. וְעַל דָּא אֱלֹהִים בְּלַחֲדוּי הוּי.

וְרִזָּא דָּא (תהלים כט) יי לִמְבוּל יִשָּׁב. מַהוּ יִשָּׁב. אֲלֵמָלָא
 קָרָא כְּתִיב לָא יְכַלִּינן לְמִימַר. יִשָּׁב בְּלַחֲדוּי דְּלֹא
 אֲתִיא עִם דִּינָא. כְּתִיב הֲכֵא יִשָּׁב, וְכְּתִיב הֲתָם (ויקרא יג)
 בְּדָד יִשָּׁב בְּלַחֲדוּי.

וּבְגִין דְּנַח הוּהוּ סָתָם מְעִינָא. לְבַתַּר כִּד אֲתַעְבִּיד דִּינָא
 וְשְׂצִי עֲלֵמָא וְנַח רוּגְזִיהּ מַה כְּתִיב וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים

אֶת נֹחַ וְגו'. דִּהָא כִּד שְׂצִי עֲלֵמָא לָא אֲדַכֵּר דְּסָתִים
 מֵעֵינָא הָוֵה. וְרוּא (דא) אֲוִלִּיפְנָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סָתִים
 וְגִלְיָא. גִּלְיָא הוּא בִּי דִינָא דְלַתְתָּא. סָתִים הוּא אֲתֵר דְּכָל
 בְּרַכָּאן נְפֻקֵי מִתְמָן. וּבְגִין כֶּךָ כָּל מְלוּי דְּבֵר נֶשׁ דְּאַנּוּן
 בְּסָתִימוּ בְּרַכָּאן שְׂרִיין עֲלוּי. וְכָל דְּאַנּוּן בְּאַתְגְּלִיָּא הֵוֵא
 אֲתֵר דְּבִי דִינָא שְׂרִיאן עֲלוּי בְּגִין דְּאִיהוּ אֲתֵר בְּאַתְגְּלִי
 וְהֵוֵא דְּאֶקְרִי רַע עֵין שְׁלִיט עֲלֵיהּ, וְכֹלָא הוּא בְּרוּא
 עֲלָאָה כְּגֻוּנָא דְּלְעִילָא.

בְּכַה רַבִּי יוֹסִי וְאֶמַר זַכָּאָה דְּרָא דְּרַבִּי שְׂמַעוֹן שְׂרִיא
 בְּגִוּיָּה דִּהָא זְכוּתָא דִּילֵיהּ אֲזַמִּין לָן בְּטוּרֵי מְלִין
 עֲלֵאִין כְּאֵלִין (עד כאן). אֶמַר רַבִּי יוֹסִי הָאִי בֵּר נֶשׁ לְאוּדְעָא
 לָן מְלִין אֵלִין קָא אֲתִי וְשִׁדְרִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַבְּן.
 כִּד אֲתוּ וְסִדְרוּ מְלִין קַמִּיהּ דְּרַבִּי שְׂמַעוֹן אֶמַר וְהָאִי שְׂפִיר
 קָא אֶמַר. (גדפס בפקודי רסח ב).

רַבִּי אֶלְעָזָר הָוֵה יְתִיב יוֹמָא חַד קַמִּיהּ דְּרַבִּי שְׂמַעוֹן
 אָבוּי. אֶמַר לֵיהּ הָאִי קִין כָּל בֶּשֶׂר אֲתַהֲנִי מֵאַנּוּן
 קִרְבָּנִין דִּהוּוּ יִשְׂרָאֵל מְקִרְבִין עַל גַּבִּי מִדְּבַחָא אוּ לָא.
 אֶמַר לֵיהּ כֹּלָא הוּוּ מִסְתַּפְּקֵי כְּחֻדָּא לְעִילָא וְתַתָּא.
 וְתָא חֲזִי כַּהֲנֵי וְלִיּוֹאֵי וְיִשְׂרָאֵל אַנּוּן אֶקְרוּן אָדָם בְּחַבּוּרָא
 דְּאַנּוּן רַעוּתִין קַדִּישִׁין דְּסִלְקִין מְגֻוּיָּיהוּ. הֵוֵא
 כְּשִׁבָּא אוּ אֶמַרָא אוּ הֵהִיא בַּהֲמָה דְּקִרְבִין אֶצְטְרִיךְ עַד

לֹא יִתְקַרֵּב עַל גְּבִי מַדְבַּחַא לְפָרְשָׂא עֲלֵה כֹּל חֲטָאִין וְכֹל
רְעוּתִין בִּישׁוּן לְאַתְוֹדָאָה עֲלֵה. וְכַדִּין הֵהִיא אֶתְקַרֵּי בְּהֵמָה
בְּכֹלָא בְּגוּ אַנּוּן חֲטָאִין וּבִישׁוּן וְהִרְהוּרִין.

כְּגִוּוֹנָא דְקַרְבָּנָא דְעֻזְאֵזֵל דְכָתִיב (ויקרא יו) וְהִתְוַדָּה עָלָיו
אֶת כֹּל עֲוֹנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. הֵכִי נִמְי הָכָא.
וְכַד סִלְקָא עַל גְּבִי מַדְבַּחַא מְטוּלָא עַל חַד תְּרִין. וּבְגִין
כֶּךָ דָּא סִלְקָא לְאַתְרֵיהּ. וְדָא סִלְקָא לְאַתְרֵיהּ. דָּא בְּרוּזָא
דְאָדָם וְדָא בְּרוּזָא דְבְּהֵמָה כְּמָה דָּאֵת אָמַר (תהלים לו) אָדָם
וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יי.

חֲבִיתִין וְכֹל שְׂאָר מְנַחוֹת לְאַתְעָרָא רוּחָא קְדִישָׁא
בְּרְעוּתָא דְכֹהֲנֵי וּשְׂיִרְתָּא דְלִיּוּאֵי וּבְצִלוֹתָא
דְיִשְׂרָאֵל. וּבְהֵהוּא תַנּוּנָא וְשִׁמְנָא וְקִמְחָא דְסִלִּיק מִתְרוּוּן
וּמִסְתַּפְקִין (ס"א וּמִתַּפְנִקִין) (ס"א וּמִתַּפְשִׁטִין) (דף טו ע"א) כֹּל
שְׂאָר מְאָרֵי דְדִינִין דְלֹא יִכְלִין לְשַׁלְטָאָה בְּהֵהוּא דִינָא
דְאַתְמָסֵר לוּן. וְכֹלָא בּוּזְמָנָא חֲדָא. תָּא חֲזִי, כֹּלָא אֶתְעֵבִיד
בְּרוּזָא דְמְהִימְנוּתָא לְאַסְתַּפְקָא דָּא בְּדָא, וּלְאַסְתַּלְקָא
לְעֵילָא מָאן דְאַצְטְרִיךְ עַד אֵין סוּף. (גדפס בפקודי רכא א, רסח ב)

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן אַרְיִמַת יְדָאֵי בְּצִלוֹתִין לְעֵילָא, דְכַד
רְעוּתָא עֲלָאָה לְעֵילָא לְעֵילָא קְיִימָא עַל הֵהוּא
רְעוּתָא דְלֹא אֶתִידַע וְלֹא אֶתַּפֵּס כֹּלֵל לְעֵלְמִין רִישָׁא
דְסִתִּים יִתִיר לְעֵילָא. וְהֵהוּא רִישָׁא אֶפִיק מֵאֵי דְאַפִיק וְלֹא
יְדִיעַ וְנִהִיר מֵאֵי דְנִהִיר כֹּלָא בְּסִתִּימוּ.

רְעוּ דְמַחְשְׁבָה עֲלָאָה לְמַרְדֵּךְ אֲבִתְרִיָּה וְלֵאֲתַנְהָרָא מְנִיָּה.
 חַד פְּרִיסוּ אֲתַפְרִיסוּ. וּמְגוּ הֵהוּא פְּרִיסָא בְרִדִּיפּוּ
 דִּתְהִיָּא מַחְשְׁבָה עֲלָאָה מָטִי וְלֹא מָטִי עַד הֵהוּא פְּרִיסָא
 נְהִיר מַה דְנִהִיר. וּכְדִין (ס"א תהוא) אִיְהוּ מַחְשְׁבָה עֲלָאָה
 נְהִיר בְּנִהִירוּ (בְּסִתִּימוּ) סָתִים דְלֹא יִדְיעַ וְהֵהוּא מַחְשְׁבָה לֹא
 יִדְעַ. כְּדִין בְּטִשׁ הָאִי נְהִירוּ דְמַחְשְׁבָה דְלֹא אֲתִידְעַ
 בְּנִהִירוּ דְפְרָסָא דְקִיִּמָּא דְנִהִיר מִמָּה דְלֹא יִדְיעַ וְלֹא
 אֲתִידְעַ וְלֹא אֲתַגְלִיָּא. וּכְדִין (נ"א תהא) דָּא נְהִירוּ דְמַחְשְׁבָה
 דְלֹא אֲתִידְעַ בְּטִשׁ בְּנִהִירוּ דְפְרִיסָא וְנִהִרִין כְּחַדָּא
 וְאֲתַעֲבִידוּ תִשְׁעַ הֵיכְלִין.

וְהֵיכְלִין לָאוּ אַנּוּן נְהוּרִין וְלָאוּ אַנּוּן רוּחִין וְלָאוּ אַנּוּן
 נְשָׁמִתִין. וְלֹא אִית (אִיהוּ) מָאן דְקִיִּמָּא בְּהוּ.
 רְעוּתָא דְכָל תִּשְׁעַ נְהוּרִין דְקִיִּמִי כְּלֵהוּ בְּמַחְשְׁבָה דְאִיְהוּ
 חַד מְנִיָּהוּ בְּחוּשְׁבְּנָא כְּלֵהוּ לְמַרְדֵּךְ בְּתַרִיָּהוּ בְּשַׁעֲתָא
 דְקִיִּמִי בְּמַחְשְׁבָה וְלֹא מִתְדַבְּקוּן וְלֹא אֲתִידְעוּ. וְאֵלִין לֹא
 קִיִּמִי לֹא בְרְעוּתָא וְלֹא בְּמַחְשְׁבָה עֲלָאָה (נ"א עֲלֵאִין). תְּפִסִין
 בָּהּ וְלֹא תְפִסִין. בְּאֵלִין קִיִּמִי כָּל רִזִי דְמַהִימְנוּתָא וְכָל
 אַנּוּן נְהוּרִין מְרִזָּא דְמַחְשְׁבָה עֲלָאָה (דְלִתְמָא ד"א וְלִתְמָא)
 כְּלֵהוּ אֲקָרוּן אֵין סוּף. עַד הֵכָא מָטוּ נְהוּרִין וְלֹא מָטוּן וְלֹא
 אֲתִידְעוּ. לָאוּ הֵכָא רְעוּתָא וְלֹא מַחְשְׁבָה.

(כְּדִין ד"א כַּד) נְהִיר מַחְשְׁבָה וְלֹא אֲתִידְעַ (יִדְיעַ) מִמָּאן דְנִהִיר.

כְּדִין אֶת־לֶבֶשׁ וְאֶסְתִּים גּוֹ בִּינָה וְנִהֵר לְמֵאן דְּנִהֵר וְאָעִיל
 דָּא בְּדָא עַד דְּאֶתְכֻלִּילוּ כְּלָהוּ כְּחֻדָּא. וּבְרוּזָא דְקָרְבְּנָא כַּד
 סָלִיק כְּלָא אֶתְקַשֵּׁר דָּא בְּדָא וְנִהֵר דָּא בְּדָא. כְּדִין קִיִּימִי
 כְּלָהוּ בְּסָלִיקוּ וּמַחְשָׁבָה אֶתְעַטֵּר בְּאִין סוּף. הֵהוּא נִהֵירוּ
 דְּאֶתְנִהֵר מִנִּיהַ מַחְשָׁבָה עֲלָאָה (דְּלֵא אֶתְיַדַּע בְּהַ כְּלָל) אֶקְרִי אִין
 סוּף. וּמִנִּיהַ אֶשְׁתַּכַּח וְקִיִּימָא וְנִהֵר לְמֵאן דְּנִהֵר וְעַל דָּא
 כְּלָא קָאִים. זַפְּאָה חוּלְקִיהוֹן דְּצִדִּיקִיא בְּעֲלָמָא דִּין
 וּבְעֲלָמָא דְּאֶתִּי.

תָּא חֲזִי, הָאִי קִין כָּל בְּשָׂר, כְּמָה דְּקָשׁוּרָא אֶשְׁתַּכַּח
 לְעֵילָא בְּחֻדוֹ, אוּף הַכִּי נָמִי לְתַתָּא בְּחֻדוֹתָא.
 וְרַעוּתָא לְאֶסְתַּפְּקָא כְּלָא לְעֵילָא וְתַתָּא. וְאִימָא קִיִּימָא
 עֲלֵייהוּ דִּישְׂרָאֵל כְּדָקָא יָאוּת.

תָּא חֲזִי, בְּכָל רִישֵׁי יֶרְחָא וְיֶרְחָא כַּד סִיְהֶרָא מִתְחַדֵּשָׁא
 יְהִיבִין לֵיהּ לְהָאִי קִין כָּל בְּשָׂר חוּלְקָא חֻדָּא יִתִּיר עַל
 קָרְבְּנִין לְאֶתְעַסְקָא בֵּיהּ וְיִשְׁתַּמֵּשׁ בְּחוּלְקִיהַ. וְיִהָא סְטֵרָא
 דִּישְׂרָאֵל בְּלַחֻדֵייהוּ. בְּגִין דִּיתְאַחֲדוֹן בְּמַלְכִיהוֹן, וְדָא
 אִיהוּ שְׁעִיר. בְּגִין דְּאִיהוּ בְּחוּלְקָא דְּעֵשׂוֹ דְּכַתִּיב בֵּיהּ
 שְׁעִיר (בראשית כז) הֵן עֵשׂוֹ אָחִי אִישׁ שְׁעִיר. וְעַל דָּא אִיהוּ
 אֶשְׁתַּמֵּשׁ בְּחוּלְקִיהַ. וְיִשְׂרָאֵל אַנּוֹן מִשְׁתַּמֵּשִׁין בְּחוּלְקִיהוֹן.
 וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב, (תהלים קלח) כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל
 לְסִגְוֹלָתוֹ.

תָּא חֲזִי, הָאֵי קִיץ כָּל בְּשָׂר, כָּל רְעוּתֵיהּ לָאוּ אִיהוּ אֱלָא
 בְּבִשְׂרָא תְּדִיר וּבְגִין כְּךָ תְּקוּנָא דְּבִשְׂרָא תְּדִיר
 לְגַבִּיהּ וְעַל דָּא אֲקָרִי קִיץ כָּל בְּשָׂר. וְכֹד אִיהוּ שְׁלִיט,
 שְׁלִיט עַל גּוֹפָא וְלֹא עַל נִשְׁמָתָא. נִשְׁמָתָא סְלֵקָא לְאַתְרָא
 וּבִשְׂרָא אֲתִיְהִיב לְאַתְרָא דָּא. כְּגוּוּנָא דָּא בְּקֶרְבְּנָא דְּרְעוּתָא
 סְלֵקָא לְאַתְרָא חֵד, וּבִשְׂרָא לְאַתְרָא חֵד.

וּבַר נֶשׁ דְּאִיהוּ זִכָּאָה אִיהוּ קֶרְבְּנָא מִמֶּשׁ לְכַפְרָה. וְאַחֲרָא
 דְּלָאוּ אִיהוּ זִכָּאָה, לָאוּ אִיהוּ קֶרְבְּנָא בְּגִין דְּבִיהּ
 מוּמָא דְּכְתִיב, (ויקרא כב) כִּי לֹא לְרִצּוֹן וְגו'. וְעַל דָּא צְדִיקָא
 כְּפָרָה אֲנוּן דְּעֵלְמָא וְקֶרְבְּנָא אֲנוּן בְּעֵלְמָא (עד כאן):

תָּא חֲזִי, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קִיץ כָּל בְּשָׂר בָּא לְפָנַי.
 לְמִיטַל רְשׁוּ לְאַחֲשָׁכָא אֲפִיְהוּ (דף טו ע"ב) דְּבִנֵי עֵלְמָא.

וּבְגִינֵי כְךָ הִנְנִי מִשְׁחִיתֶם אֶת הָאָרֶץ. (ועל דָּא עֲשֵׂה לָךְ תַּבַּת עֲצֵי
 גּוֹפֶר בְּגִין לְאַשְׁתּוּבָא פִּהּ וְלֹא יָכִיל לְשַׁלְטָאָה עֲלָךְ. רַבִּי חֲזִיָּא וְרַבִּי יוֹסִי הוּוּ אֲזִילִי בְּאַרְחָא אֲמַר
 חֵד) כְּתִיב וַיַּעַשׂ נֹחַ כֹּל אֲשֶׁר צִוְּהוּ ה'.

השלמה מזהה שמטות (סימן יא)

צִוְּהוּ ה'. אָמַר רַבִּי יוֹסִי זִכָּאִין אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל דְּאֲתִיְהִיב
 לְהוֹן אֲוִרִיתָא קְדִישָׁא וְאֵינּוּן מִשְׁתַּדְּלִי בָּהּ יִמְמָא
 וְלִילִי. תָּא חֲזִי דְּהָא מִשְׁמַע דְּאֵלוּלִי דְּאֲשַׁתְּכַח נֹחַ עִם
 תִּיבוּתָא בְּאַתְחַבְּרוּתָא כַּחְדָּא לָא אֲשַׁתְּזִיב (ובגין כף) אִסְתִּים
 מִן עֵינָא בְּגוּ תִיבוּתָא. קָמוּ וְאֲזִלוּ. אָמַר הֵהוּא יוֹדָאֵי

בּוֹדְאֵי כְּתִיב עֲשֵׂה לָךְ תִּיבַת עֲצֵי גּוֹפֶר, לָךְ לְגִרְמֶךָ בְּגִין
 לְאַתְחַבְּרָא בַּהֲדָה וּלְאַשְׁתַּזְבָּא בָּהּ מָה כְּתִיב וַיַּעַשׂ נָח כְּכֹל
 אֲשֶׁר צִוְּהוּ וְגו' (עד כאן מזהה שמטות)

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב וְנָח בֶּן יִשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וְגו'. וְכִי
 אֲמַאי אֶתְא חוֹשְׁבֵנָא דָּא לְמַמְנִי. אֶלָּא אֵילוּ לָא הוּוּ
 נָח בֶּן יִשׁ מֵאוֹת שָׁנָה לָא יִיעוּל לְתִיבוּתָא וְלָא יִתְחַבֵּר
 בַּהֲדָה. פִּיּוֹן דְּאַשְׁתְּלִים בְּיִשׁ מֵאוֹת שָׁנָה כְּדִין אֶתְחַבֵּר
 בַּהֲדָה.

וְעַל דָּא מִן יוֹמָא דְּאַשְׁתְּלִים חוֹבִייהוּ דְּבְנֵי עֲלָמָא אוּרִיךְ
 לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ עַד דְּאַשְׁתְּלִים נָח בְּיִשׁ
 מֵאוֹת שָׁנָה וְאַשְׁתְּלִים דְּרַגְיָה כְּדָקָא יָאוּת וְהוּוּ צְדִיק
 שְׁלִים. וְכְדִין עָאל לְתִיבוּתָא. וְכֹלָא כְּגוּוֹנָא דְּלַעִילָא:
 וְנָח בֶּן יִשׁ מֵאוֹת שָׁנָה כְּמָה דְּאַמְרֵן. וּבְגִינֵי כֶּךָ לָא
 אֶתְמַר כְּבֵן יִשׁ מֵאוֹת שָׁנָה. (ד"א ל"ג) לְקַבִּיל שִׁית
 סְטָרִין דְּעֲלָמָא). תוּ פִּתַח וְאָמַר וְאֲנִי הִנְנִי מֵבִיא אֶת
 הַמַּבּוּל מִיָּם. מַאי טַעְמָא הִנְנִי פִּיּוֹן דְּאַמַר וְאֲנִי. אֶלָּא אֲנִי
 אֲנִכִי (נ"א הַנְּבִי) כֹּלָא מְלָה חֲדָא הִיא.

תָּא חֲזִי, בְּכֹל אֶתְרָא אֲנִי אֶתְעַבִּיד גּוֹפָא לְנִשְׁמַתָּא וְדֵאִי
 דְּמִקְבֵּלָא מִמָּה דְּלַעִילָא. וּבְגִין כֶּךָ אֶתְרַמִּיז בְּאַת
 קַיִמָּא דְּכְתִיב אֲנִי הִנֵּה בְּרִיתִי אֶתְךָ. אֲנִי דְּקַיִמָּא
 בְּאַתְגְּלִיָּא מְזוּמְנַת לְמַנְדַּע. אֲנִי כְּרַסִּיא לְמָה דְּלַעִילָא.

אֲנִי דְעֵבִידְנָא נּוֹקְמִין לְדַרְי דְרִין. וְאֲנִי כְּלִיל דְכַר וְנוֹקְבָא
כְּחַדָּא. לְבַתַּר אֲתַרְשִׁים בְּלַחֲדוּי דְאֲזַדְמִן לְמַעְבַּד דִּינָא.
הַנְּנִי. מִבִּיא אֶת הַמְּבּוּל מֵיִם.

כִּיּוֹן דְאָמַר מִבִּיא אֶת הַמְּבּוּל לָא יִדְעָנָא דְאִיהּ מֵיִם.
אֶלָּא אֶת הַמְּבּוּל לְאַסְגָּאָה מְלֵאךְ הַמּוֹת, דְאָף עַל
גַּב דְמִיָּא הוּוּ. מְחַבְּלָא (לְחַבְּלָא בְּהוֹן מְחַבְּלָא) (ד"א הוּוּ) אֲזִיל
בְּעֵלְמָא לְשִׁיצָאָה בְּאֲנוּן מִיּוֹן. אֲנִי יי, הָכִי תַנִּין נְאֻמָּן
אֲנָא לְשֵׁלְמָא אֲגַר טַב לְצַדִּיקִיא וְלֹאֲתַפְרַע מְרִשִׁיעִיא.
וּבְגִין כֶּף אֲבִטַח לֹון קְרָא לְצַדִּיקִיא בְּאֲנִי לְשֵׁלְמָא אֲגַר
טַב דְלֵהוֹן לְעֵלְמָא דְאֲתִי. וְאֲגֻזִים לְרִשִׁיעִיא לְאֲתַפְרַע
מִנִּיָּהּ לְעֵלְמָא דְאֲתִי בְּאֲנִי.

לְשַׁחַת כָּל בְּשָׂר. כְּמָה דְאֻקִּימְנָא דְדָא הוּא מְחַבְּלָא
דְעֵלְמָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שְׁמוֹת יב) וְלֹא יִתֵּן
הַמִּשְׁחִית לְבֹא אֶל בְּתִיכֶם לְנִגּוּף. וְדָא הוּא לְשַׁחַת כָּל
בְּשָׂר מִסְטָרָא דְקִץ כָּל בְּשָׂר בָּא לְפָנֵי. דְהָא כִּיּוֹן דְמִטָּא
זְמַנָּא דְאֹרִיךְ לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (ד"א ל"ג) וְאֹרִיךְ לֹון
עַד דְאֲשֻׁלִים נֹחַ לְשֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה כְּדִין לְשַׁחַת כָּל בְּשָׂר.
אָמַר הָכִי אֹלִיפְנָא מְשֻׁמִּיָּה דְרַבִּי יִצְחָק (ס"א) בְּרַבִּי יוֹסִי
מְחֻזָּאִי) דְאָמַר לֵן (נ"א הָאִי דְאֲמַרִי לְכוּן).

פֶּתַח וְאָמַר, (ישעיה לח) אֲמַרְתִּי לֹא אֲרָאָה יְהוָה בְּאֶרֶץ
הַחַיִּים לֹא אֲבִיט אָדָם עוֹד עִם יוֹשְׁבֵי חָדְל. אֲמַרְתִּי

לֹא אֶרְאֶה יְהוָה, כַּמָּה אֲטִימִין אַנּוֹן בְּנֵי נֶשֶׁא דְלֹא יִדְעִין
וְלֹא מִשְׁגִּיחִין בְּמַלְי דְאֹרִייתָא, אֶלֶּא מִסְתַּכְּלֵי בְּמַלּוּי
דְעֶלְמָא וְאֶתְנַשִּׁי מִנִּייהוּ רִוְחָא דְחַכְמַתָּא.

דְכִד בַּר נֶשֶׁא אֶסְתַּלַּק מֵהֲאֵי עֶלְמָא וַיְהִיב חוֹשְׁבָנָא
לְמֵאֲרִיָּה מִכָּל מַה דְעֵבֵד בְּהֲאֵי עֶלְמָא בְּעוֹד דְאִיְהוּ
קָאִים רִוְחָא וְגוֹפָא בְּחָדָא וְחָמִי מַה דְחָמִי, עַד דְאֹזִיל
לְהֵהוּא עֶלְמָא וּפְגַע לִיָּה לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן יְתִיב לְתַרְעָא
דְגַנְתָּא דְעַדָּן לְמַחְמִי כָּל אַנּוֹן דְנִטְרוּ פְקוּדֵי דְמֵאֲרִיָּהוֹן
וְחָדִי בְּהוּ.

וְכַמָּה צְדִיקָא סַחְרַנְיָה דְאָדָם. אַנּוֹן דְאֶתְמַנְעוּ מֵאַרְחָא
דְגִיְהֵנָם וְסָטוּ לְגַבֵּי אַרְחָא דְגֵן עַדָּן. וְאֵלִין אֶקְרוּן
יּוֹשְׁבֵי חֲדַל. וְלֹא כְּתִיב יוֹשְׁבֵי חֲלָד. בְּגִין דְלֹא הוּוּ כְּמוֹ
חוּלְדָה דְגֵרָרָא וּמִנְחָא וְלֹא יִדְעָא לְמֵאן שְׂבָקָא. אֶלֶּא
יּוֹשְׁבֵי חֲדַל. כַּמָּא דְאֶתְ אָמַר, (ישעיה ב) חֲדַלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם
וְגו' (אֶלֶּא יוֹשְׁבֵי חֲדַל) דְאֶתְמַנְעוּ לֹון מֵאַרְחָא דְגִיְהֵנָם. וְאֶתְקִיפוּ
בְּהוּ לְאַעְלָא לְהוּ בְּגַנְתָּא דְעַדָּן.

דְבַר אַחַר יוֹשְׁבֵי חֲדַל אַנּוֹן מְרִיְהוֹן דְתִשׁוּבָה דְמִנְעוּ
גְרַמִּייהוּ מֵאַנּוֹן חוּבִין דְחִיבֵיָּא. וּבְגִין דְאָדָם
הָרֵאשׁוֹן תָּב בְּתִיּוּבָתָא קָמִי מֵאֲרִיָּה. יְתִיב (נ"א ע"ב) עַל אַנּוֹן
דְאֶתְמַנְעוּ מִחוּבִיְהוֹן וְאַנּוֹן בְּנֵי חֲדַל. כַּמָּא דְאֶתְ אָמַר,
(תהלים לט) אִדְעָה מַה חֲדַל אָנִי. וּבְגִין כֶּךָ אִיְהוּ יְתִיב לְתַרְעָא